

พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารของนักท่องเที่ยวชาวไทย: กรณีศึกษากลุ่มชาติพันธุ์
ไทยวน จังหวัดสระบุรี

Thai Tourist Behavior in Gastronomy Tourism:
A Case Study of Yuan Community Saraburi Province

สันติธา ร้อยอำแพง

นักศึกษา หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารธุรกิจ
สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

E-mail: roiampaeng.sr@gmail.com

ราณี อธิชัยกุล

อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

E-mail: esichai@gmail.com

รชพร จันทร์สว่าง

อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

E-mail: chansawangr@gmail.com

Santita Roiampaeng

Student, Master of Business Administration, School of Management Science,

Sukhothai Thammathirat Open University

Ranee Esichaikul

Lecturer, School of Management Science,

Sukhothai Thammathirat Open University

Rochaporn Chansawang

Lecturer, School of Management Science,

Sukhothai Thammathirat Open University

รับเข้า: 4 กุมภาพันธ์ 2565 แก้ไข: 20 กุมภาพันธ์ 2565 ตอรับ: 9 มีนาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารในตำบลต้นตาล อำเภอสายไผ่ จังหวัดสระบุรี 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหารของนักท่องเที่ยวชาวไทย ใน ตำบลต้นตาล อำเภอสายไผ่ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่าง

พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในตำบลต้นตาล อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเชิงอาหารในตำบลต้นตาล อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี จำนวน 400 ราย และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ อัตราส่วน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน และสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เดินทางไปเพื่อต้องการชิมหรือทดลองรสชาติของอาหาร โดยเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่เดินทางสะดวก ชอบรสชาติอาหารมีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น และเมนูที่ชื่นชอบส่วนใหญ่ คือ หมี่แฉะ หรือผัดหมี่ไทยวน 2) นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) พฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยว และด้านวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหารที่ระดับ .01

คำสำคัญ: พฤติกรรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงอาหาร นักท่องเที่ยวชาวไทย ความพึงพอใจ กลุ่มชาติพันธุ์ไทยวน

Abstract

The objectives of this research were to: 1) study behavior of gastronomy tourism in Tontarn Sub-district, Sao Hai District, Saraburi Province; 2) compare satisfaction of gastronomy tourism of Thai tourists in Tontarn Sub-district, Sao Hai District, Saraburi Province, classified by personal factors; and 3) study the relationship between behavior and satisfaction of gastronomy tourism of Thai tourists in Tontarn Sub-district, Sao Hai District, Saraburi Province. The sample was 400 Thai tourists in Tontarn Sub-district, Sao Hai District, Saraburi Province and using accidental random. Using a questionnaire to collect data and analyzed data by frequency, distribution ratio, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA and Pearson Correlation Coefficient.

The results showed that 1) The travel purpose was to taste local food by choosing convenient place to visit. They enjoyed food with signature taste and the most favorite menu was Mee Jae or Pad Mee Thai Yuan. 2) Thai tourists with personal factors of gender, age, education and occupation had satisfaction on gastronomy

tourism differently at statistical significance level of .05. 3) Tourist behavior in terms of number of times and tourism purpose had positive relationship with satisfaction of gastronomy tourism at statistical significance level of .01.

Keywords: tourist behavior, gastronomy tourism, Thai Tourist, Satisfaction, Thai Yuan Ethnicity

บทนำ

ปัจจุบันพัฒนาการของอุตสาหกรรมและบริการด้านการท่องเที่ยว มีทิศทางที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย โดยมีความหลากหลายและมีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้อุตสาหกรรมและบริการด้านการท่องเที่ยวต้องมีการปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่อยู่ตลอดเวลา โดยนักท่องเที่ยวในปัจจุบันมีความต้องการที่จะได้เรียนรู้ และสัมผัสประสบการณ์ใหม่ ๆ ของเอกลักษณ์วัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นที่ไปเยือนรวมไปถึง “อาหาร” ซึ่งเป็นจุดสำคัญที่เชื่อมโยงระหว่างขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม และทิศทางการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ไว้ด้วยกัน นับว่าเป็นอีกทางเลือกของการท่องเที่ยว ทั้งนี้แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ล้วนนำอาหารท้องถิ่นมาเป็นเครื่องดึงดูดนักท่องเที่ยว เนื่องจากอาหารท้องถิ่นนั้นมียุทธศาสตร์ เป็นเอกลักษณ์ สามารถบอกเล่าเรื่องราวการดำเนินชีวิตที่สืบทอดกันมาได้ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562)

อาหารไม่เพียงแต่จะเป็นหนึ่งในปัจจัยที่จำเป็นเท่านั้น แต่ยังบรรจุไว้ซึ่งวัฒนธรรม อารยธรรม และประวัติศาสตร์ ที่ยาวนานของแต่ละท้องถิ่น และในทุกเส้นทางการกินยังมีเรื่องราวเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางอาหารความหลากหลายของอาหาร ดังนั้น อาหารจึงเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสังคมที่ยั่งยืน และเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของชุมชน ประโยชน์ของการท่องเที่ยวเชิงอาหารจึงไม่ได้เพียงแต่ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่เท่านั้น แต่ยังสร้างอาชีพ และความอยู่ดีกินดีให้กับท้องถิ่นอีกด้วย หัวใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหารจึงขึ้นอยู่กับ 4 เสาหลักที่ทำให้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอาหารสมบูรณ์ ได้แก่ 1) ระบบเกษตร (Farming System) การเดินทางเริ่มต้นจากแหล่งกำเนิดอาหารในแนวทางเกษตรปลอดภัย ตระหนักถึงความสำคัญของอาหารต่อสุขภาพและการกินดีมีสุข 2) เรื่องราวของอาหาร (Story of Food) อาหารหนึ่งจานรวบรวมเรื่องราวมรดกภูมิปัญญา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมการกิน วิธีการนำเสนออาหาร ล้วนแต่เป็นการสร้างสรรค์ ความดื่มด่ำให้เกิดการลิ้มรสอาหาร 3) อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Industries) การนำเสนออาหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่สะท้อนวิถีชีวิต รสนิยม และทิศทางของอาหารตามยุคสมัย นับตั้งแต่ภาชนะที่ใส่อาหารไปจนถึงนวัตกรรมด้านอาหาร และ 4) การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) ผลักดันการพัฒนาอย่างยั่งยืนบนฐานของการท่องเที่ยว อนุรักษ์ ส่งเสริมเรื่องราวท้องถิ่น และส่งเสริมการใช้วัตถุดิบท้องถิ่น โดยเฉพาะใน

ประเทศแถบยุโรปที่สามารถเชื่อมโยงเมืองต่าง ๆ กับอาหารประจำเมือง รวมถึงมีวัฒนธรรมที่ร้อยเรียงเป็นเรื่องเดียวอาหารถิ่นเลื่องลือ จนนักท่องเที่ยวต้องตามไปชิมถึงพื้นที่ แต่ที่ผ่านมาเขตพื้นที่ท่องเที่ยวด้านอาหารการกินยังไม่เป็นที่แพร่หลายในทวีปเอเชีย (จุฑามาศ วิศาลสิงห์, 2562)

ประเทศไทยสามารถพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงอาหารโดยใช้อัตลักษณ์ของอาหารท้องถิ่น วิธีการทำอาหารและวิถีชีวิต ตลอดจนนำมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์จากอาหารและการบริการที่เกี่ยวข้องกับอาหาร การท่องเที่ยวเชิงอาหารสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวได้ เพราะสร้างประสบการณ์ที่แปลกใหม่ให้นักท่องเที่ยว โดยอาหารเป็นปัจจัยหลักในการสร้างประสบการณ์ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้ได้ลิ้มรสอาหารที่มีเอกลักษณ์ทางด้านรสชาติ และยังมีประโยชน์ต่อสุขภาพ สามารถต่อยอดการบริการและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับอาหาร ซึ่งเป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้สู่ชุมชน การท่องเที่ยวเชิงอาหารในปัจจุบันจึงได้รับความนิยมและเป็นที่สนใจจากนักท่องเที่ยวทั่วโลกมากขึ้นเป็นอย่างมาก เพราะทำให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ได้สัมผัสประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ผ่านการสัมผัสวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนในชุมชน โดยมีอาหารเป็นปัจจัยหลักในการสร้างประสบการณ์ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ เช่น การได้ลิ้มรสอาหาร การได้เรียนรู้และทดลองทำอาหารด้วยตัวเอง การเที่ยวชมสถานที่ที่เป็นแหล่งวัตถุดิบสำหรับใช้ปรุงอาหาร ถือเป็นการสร้างประสบการณ์ที่ประทับใจให้นักท่องเที่ยว (ผู้จัดการออนไลน์, 2562)

การท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy Tourism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวพักผ่อนแบบความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism) โดยเดินทางท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาสุนทรียรสในอาหารและเครื่องดื่ม ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ลักษณะและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastro-tourist Profile) จะมีความสนใจเรื่องอาหารและเครื่องดื่มในท้องถิ่นคู่ขนานกับสถานที่ท่องเที่ยว มีการศึกษาข้อมูลและติดต่อจองรายการล่วงหน้า โดยให้ความสำคัญต่อวิธีการรับประทาน ศึกษาล่วงหน้า หรือสอบถามจากผู้ให้บริการ เช่น ใช้นิ้ว ใช้อุปกรณ์ เครื่องปรุง รวมถึงประโยชน์ต่อร่างกาย หากมีโอกาสอาจใช้เวลาฝึกปฏิบัติเพื่อนำวิธีการไปทำที่บ้านด้วย นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังมีจิตสำนึกต่อการรักษาสีเขียวและวัฒนธรรมท้องถิ่น (ชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์, 2560)

กลุ่มชาติพันธุ์ไทยวน ในตำบลต้นตาล อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสกลนคร ถือเป็นหนึ่งในกลุ่มชาติพันธุ์หลักในภาคเหนือของไทยที่เคยก่อสร้างบ้านเมืองในเขตเชียงแสน ต่อมาเมืองเชียงแสนถูกตีเมืองทำให้ชาวพื้นเมืองเชียงแสนต้องเดินทางไปอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ โดยหนึ่งในนั้นจังหวัดสระบุรีรวมอยู่ด้วย ชาวไทยวนจะได้รับอิทธิพลอาหารการกิน การถ่ายทอดประสบการณ์มาจากบรรพบุรุษ ซึ่งเป็นอาหารทางเหนือ มีการจัดอาหารแบบขันโตก ประกอบด้วยข้าวเหนียว แกงโห้ สะปหมู ต้มยำไก่ ผัดหมี่ แคปหมู รวมถึงน้ำพริกหนุ่ม ชาวไทยวนยังมีการทำขนมกง ขนมนางเล็ด จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมการท่องเที่ยวเบื้องต้นในจังหวัดสระบุรี ตั้งแต่เดือนมกราคมจนถึงเดือนกรกฎาคม 2562 พบว่า มีจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนจำนวน 2,007,160 คน มีรายได้จากนักท่องเที่ยว 2,990.80 ล้านบาท แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย

1,968,496 คน มีรายได้ 2,924.18 ล้านบาท นักท่องเที่ยวต่างชาติ 38,664 คน มีรายได้ 66.53 ล้านบาท เนื่องด้วยพฤติกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาสัมผัสวิถีชีวิต ชุมชน และวัฒนธรรม กรณีศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ไทวน จังหวัดสระบุรี ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นประโยชน์ต่อทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจ ผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยว ดังนั้น การท่องเที่ยวเชิงอาหารจึงเป็นทางเลือกใหม่ที่มีบทบาทมากขึ้นในการกระตุ้นให้การท่องเที่ยว และอาหารเป็น ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวหลักที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว ในขณะเดียวกันการท่องเที่ยวเชิงอาหารก็ยังเป็นมุมสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของไทยในแต่ละพื้นที่อีกทั้งยังเป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชนต่าง ๆ ในท้องถิ่น (เบญจมาภรณ์ ชำนาญฉวี, 2561)

ที่ผ่านมาได้มีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี เช่น การศึกษาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบฟาร์มสเตย์ในจังหวัดสระบุรี ของ ธัญญลักษณ์ ศิริวรรณกุล (2555) พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมากับเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงาน โดยมาเที่ยวครั้งละ 3-6 คน ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1-2 วัน และรู้จักการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์จากญาติหรือเพื่อน และทางช่องทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับการสัมผัสความสวยงามของธรรมชาติและเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ และขอความสงบ เรียบง่าย นอกจากนี้มีการศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของศูนย์ศึกษารัษฎาและท่องเที่ยว เชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ตำบลท่ามะปราง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรีของ นุชนารถ จันทร์แรม (2559) พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวพร้อมครอบครัว ด้วยรถยนต์ส่วนตัว มีวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อ 1 ท่าน ประมาณ 1,001-2,000 บาท พักแรมในรูปแบบการกางเต็นท์ และนำอาหารมารับประทานเอง และจะกลับมาท่องเที่ยวซ้ำอีกเพราะบรรยากาศดี เงียบสงบ และเป็นธรรมชาติมาก อากาศดีและได้เรียนรู้ธรรมชาติ การเดินทางสะดวก และการศึกษาการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมบ้านต้นตาล อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรีของ ทินารมภ์ เรืองสุขดี และ อิสราภรณ์ ทนุผล (2561) พบว่า นักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ภาพลักษณ์กิจกรรมทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย การแต่งกาย การพินิจ การขายของที่ระลึก การจำหน่ายและการประกอบอาหาร โดยการรับรู้ภาพลักษณ์โดยรวมมีผลเชิงบวกต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งจากตัวอย่างงานวิจัยในอดีตยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอาหารในจังหวัดสระบุรี

จากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความจำเป็นในการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยว เชิงอาหารของนักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่ตำบลต้นตาล อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาในการรองรับและส่งเสริมทางด้านการท่องเที่ยวผ่านอาหารถิ่น รวมถึงการอนุรักษ์วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของคนไทยวน และการทำให้ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของจังหวัดสระบุรี มีความแตกต่างและเพิ่มมูลค่าต่อไป

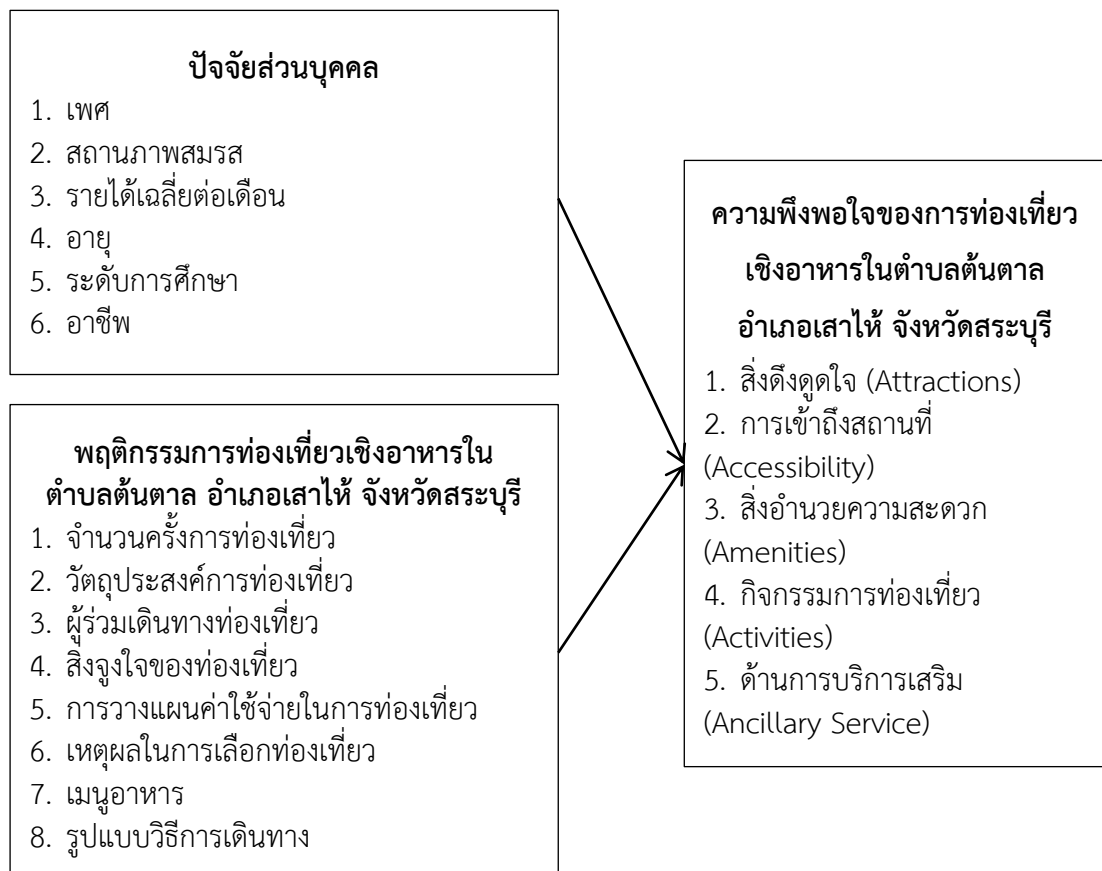
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารในตำบลต้นตาล อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเชิงอาหารในตำบลต้นตาล อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารกับความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร ในตำบลต้นตาล อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร ในตำบลต้นตาล อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี แตกต่างกัน
2. พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร ในตำบลต้นตาล อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเชิงอาหารในตำบลต้นตาล อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร Cochran (1963) ในการคำนวณขนาดตัวอย่าง จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างในกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมเท่ากับ 385 ราย และผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยเพิ่มอีก 3.5% จากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ รวมเท่ากับ 400 ราย เพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถามไม่ถูกต้องครบถ้วน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็นโดยวิธีการคัดเลือกแบบบังเอิญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ 1) คำถามเพื่อคัดกรองนักท่องเที่ยว ซึ่งต้องไม่ใช่คนไทยที่มีภูมิลำเนาหรือพักอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา 2) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 3) ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหาร 4) ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร ประกอบด้วย ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านการเข้าถึงสถานที่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และด้านการจัดการบริการ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยมีเกณฑ์การกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ ตามหลักของลิเคิร์ต (Likert's Scale) 5) ข้อมูลความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และการตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ โดยการทดสอบคุณภาพแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จึงถือว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Rovinelli and Hambleton, 1976: 49) การตรวจสอบข้อบกพร่องของแบบสอบถาม แล้วทำการแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง โดยนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) แล้วจึงนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีได้อยู่ในกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับต้องมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (Cronbach, 1984: 161) จากการตรวจสอบค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าอยู่ระหว่าง 0.90-0.96

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่
1) สถิติเชิงพรรณนา ใช้อธิบายข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สถิติเชิงอนุมาน ใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหาร ในตำบลต้นตาล อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี

ตารางที่ 1 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหาร ในตำบลต้นตาล อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี

(n=400)

พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหาร	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยว		
เดินทางมาท่องเที่ยว จำนวน 1 ครั้ง	239	59.75
เดินทางมาท่องเที่ยว จำนวน 2 ครั้ง	105	26.25
2. วัตถุประสงค์ของการเดินทางมาท่องเที่ยว		
ต้องการชิมหรือทดลองรสชาติของอาหาร	278	69.50
เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารท้องถิ่น	74	18.50
3. วิธีการเดินทาง		
เดินทางโดยรูปแบบรถตู้พร้อมคนขับ	377	94.25
รถยนต์ส่วนตัว/รถจักรยานยนต์ส่วนตัว	21	5.25
4. เพื่อนร่วมเดินทาง		
เดินทางมากับคู่สมรส/แฟน	189	47.25
เดินทางมากับครอบครัว/ญาติ	129	32.25
5. สิ่งจูงใจการเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงอาหาร		
มีความสะดวกในการเดินทาง	161	40.25
อยู่ในกระแสของการท่องเที่ยว	120	30.00

ตารางที่ 1 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหาร ในตำบลต้นตาล อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี (ต่อ)
(n=400)

พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหาร	จำนวน	ร้อยละ
6. มีการวางแผนใช้จ่าย		
มีการวางแผนใช้จ่ายในการท่องเที่ยว 500-1,000 บาท	212	53.00
มีการวางแผนใช้จ่ายในการท่องเที่ยวน้อยกว่า 500 บาท	97	24.25
7. เหตุผลในการเลือกการท่องเที่ยวเชิงอาหาร		
รสชาติอาหารมีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น	310	77.50
มีการบริการแบบเป็นกันเอง	30	7.50
8. เมนูที่ชอบ		
หมี่แฉะหรือผัดหมี่ไทยวน	118	29.50
เมนูข้าวจี๋	101	25.25

จากตารางที่ 1 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงอาหารในตำบลต้นตาล อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี จำนวน 1 ครั้ง จำนวน 239 คน และรองลงมาจำนวน 2 ครั้ง จำนวน 105 คน มีวัตถุประสงค์ของการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงอาหารเพื่อต้องการชิมหรือทดลองรสชาติของอาหาร จำนวน 278 คน รองลงมา คือ เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารท้องถิ่น จำนวน 74 คน มีการเดินทางโดยรูปแบบรถตู้พร้อมคนขับ จำนวน 377 คน รองลงมา คือ รถยนต์ส่วนตัว/รถจักรยานยนต์ส่วนตัว จำนวน 21 คน เดินทางมากับคู่สมรส/แฟน จำนวน 189 คน รองลงมา เดินทางมากับครอบครัว/ญาติ จำนวน 129 คน มีสิ่งจูงใจในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงอาหารที่มีความสะดวกในการเดินทาง จำนวน 161 คน รองลงมา คือ อยู่ในกระแสของการท่องเที่ยว จำนวน 120 คน มีการวางแผนใช้จ่ายในการท่องเที่ยว 500-1,000 บาท จำนวน 212 คน รองลงมา คือ น้อยกว่า 500 บาท จำนวน 97 คน มีเหตุผลในการเลือกการท่องเที่ยวเชิงอาหารเนื่องจากรสชาติอาหารมีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น จำนวน 310 คน รองลงมา คือ มีการบริการแบบเป็นกันเอง จำนวน 30 คน และชื่นชอบเมนูหมี่แฉะหรือผัดหมี่ไทยวน จำนวน 118 คน รองลงมา คือ เมนูข้าวจี๋ จำนวน 101 คน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหารในตำบลต้นตาล อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร

ความพึงพอใจโดยรวม	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
สิ่งดึงดูดใจ	4.24	0.43	มากที่สุด
กิจกรรมการท่องเที่ยว	4.23	0.52	มากที่สุด
การจัดการและการบริการ	4.22	0.51	มากที่สุด
การเข้าถึงสถานที่	4.20	0.47	มาก
สิ่งอำนวยความสะดวก	4.18	0.48	มาก
เฉลี่ย	4.21	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.21$, $SD=0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สิ่งดึงดูดใจ ($\bar{x}=4.24$, $SD=0.43$) รองลงมา คือ กิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{x}=4.23$, $SD=0.52$) การจัดการและการบริการ ($\bar{x}=4.22$, $SD=0.51$) การเข้าถึงสถานที่ ($\bar{x}=4.20$, $SD=0.47$) และสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x}=4.18$, $SD=0.48$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเชิงอาหาร ในตำบลต้นตาล อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเชิงอาหารในตำบลต้นตาล อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ

เพศ	N	$\bar{x}$	SD	t	p-value
ชาย	188	4.11	0.360	-4.909	0.000*
หญิง	212	4.31	0.431		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ

Model		Sum of Squares	df	Mean of Squares	F	p-value
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	2.029	5	0.406	2.454*	0.033
	ภายในกลุ่ม	65.155	394	0.165		
	รวม	67.184	399			
สถานภาพสมรส	ระหว่างกลุ่ม	.316	2	0.158	0.937	0.393
	ภายในกลุ่ม	66.868	397	0.168		
	รวม	67.184	399			
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.612	4	0.903	5.611*	0.000
	ภายในกลุ่ม	63.572	395	0.161		
	รวม	67.184	399			
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	1.555	5	0.311	1.867	0.099
	ภายในกลุ่ม	65.629	394	0.167		
	รวม	67.184	399			
อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1.934	5	0.387	2.335*	0.041
	ภายในกลุ่ม	65.250	394	0.166		
	รวม	67.184	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีสถานภาพสมรส และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหารไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารกับความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร ในตำบลต้นตาล อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารต่อความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร

พฤติกรรมการท่องเที่ยว	ความพึงพอใจ			
	r	Sig.	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
จำนวนครั้งในการท่องเที่ยว	0.11*	0.03	ความสัมพันธ์ต่ำมาก	เดียวกัน
วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว	0.24**	0.00	ความสัมพันธ์ต่ำ	เดียวกัน
รูปแบบการเดินทาง	-0.09	0.09	ความสัมพันธ์ต่ำมาก	ตรงกันข้าม
สมาชิกผู้ร่วมเดินทาง	0.06	0.24	ความสัมพันธ์ต่ำมาก	เดียวกัน
สิ่งจูงใจ	-0.02	0.77	ความสัมพันธ์ต่ำมาก	ตรงกันข้าม
ค่าใช้จ่าย	0.04	0.41	ความสัมพันธ์ต่ำมาก	เดียวกัน
เหตุผลการท่องเที่ยว	-0.03	0.48	ความสัมพันธ์ต่ำมาก	ตรงกันข้าม
เมนูอาหารที่ชื่นชอบ	0.03	0.48	ความสัมพันธ์ต่ำมาก	เดียวกัน

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยว และด้านวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหารในตำบลต้นตาล อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา โดยเรียงลำดับความสัมพันธ์ ดังนี้ ด้านวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์ระดับต่ำในทิศทางเดียวกัน ($r=0.24$) และด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมากในทิศทางเดียวกัน ($r=0.11$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารของนักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่ตำบลต้นตาล อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเชิงอาหารในตำบลต้นตาล อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงอาหาร ในตำบลต้นตาล อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักท่องเที่ยวเชิงอาหารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ

ระหว่าง 40-49 ปี มีสถานภาพสมรส มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 ขึ้นไป ส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงอาหาร จำนวน 1 ครั้ง มีวัตถุประสงค์ของการเดินทางมาเพื่อต้องการชิมหรือทดลองรสชาติของอาหาร วิธีการเดินทางโดยรูปแบบรถตู้พร้อมคนขับ และจะเดินทางมากับคู่สมรส/แฟน สิ่งจูงใจในการเลือกแหล่งท่องเที่ยว คือ ที่ที่มีความสะดวกในการเดินทาง มีการวางแผนใช้จ่ายในการท่องเที่ยว 500–1,000 บาท มีเหตุผลในการเลือกการท่องเที่ยวเชิงอาหารเนื่องจาก รสชาติอาหารมีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น และชื่นชอบเมนูหมี่แฉะ หรือผัดหมี่ไทยวน ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพที่ต่างกัน มักมีไลฟ์สไตล์ที่ต่างกันตามสถานภาพของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับ Kim, Eves and Scarles (2009) ที่ได้ศึกษาการสร้างรูปแบบของการบริโภคอาหารในท้องถิ่นในการเดินทางและวันหยุด เพื่อตรวจสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มท้องถิ่นในสถานที่ท่องเที่ยว โดยมีการแบ่งปัจจัยที่สร้างแรงจูงใจ และปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ และปัจจัยทางด้านสรีรวิทยา พบว่า ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ เช่น อายุ เพศ มีผลต่อการบริโภคอาหารท้องถิ่นที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยว

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารกับความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยว และด้านวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ Kim, Eves and Scarles (2009) ที่ได้ศึกษาการสร้างรูปแบบของการบริโภคอาหารในท้องถิ่นในการเดินทางและวันหยุด เพื่อตรวจสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มท้องถิ่นในสถานที่ท่องเที่ยว พบว่า ประสบการณ์ที่ได้จากวัฒนธรรมอาหารและเครื่องดื่มมีผลต่อการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มในประเทศ โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว เช่น ประสบการณ์น่าตื่นเต้น กิจกรรมที่นอกเหนือจากงานประจำ การเรียนรู้ประสบการณ์ที่แท้จริง การมีส่วนร่วม การใส่ใจสุขภาพ การจูงใจด้วยประสาทสัมผัส การได้รับการยอมรับ และปัจจัยทางด้านสรีรวิทยา ได้แก่ พฤติกรรมในการเลือกรับประทานอาหารแปลกใหม่ และพฤติกรรมด้านการยอมรับหรือรับประทานอาหารแปลกใหม่ ผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางด้านสรีรวิทยาเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการยอมรับหรือการเลือกรับประทานอาหารแปลกใหม่ของคนนั้นมีผลมาจากวัฒนธรรมและสภาพร่างกายของแต่ละคน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหาร โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงอาหาร เพื่อต้องการชิมหรือทดลองรสชาติของอาหารที่มีเอกลักษณ์ประจำถิ่น โดยเลือกไปในที่ที่มีความสะดวกในการเดินทาง และอยู่ในกระแสของการท่องเที่ยว ดังนั้น ผู้ประกอบการจึง

ควรที่จะสร้างจุดขายที่ดึงดูดใจจากกระแสนิยมของนักท่องเที่ยว และมีการสำรวจเส้นทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวจากทุกภาคส่วน เพื่อความพร้อมในด้านการคมนาคม ให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบายในการเดินทาง และที่สำคัญคือ การที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาตามกระแสนิยม ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ยั่งยืน ผู้ประกอบการจึงควรสร้างจุดแข็งโดยนำความโดดเด่นด้านเอกลักษณ์ของอาหารพื้นถิ่นเป็นเมนูแนะนำเพื่อสร้างความประทับใจอย่างยั่งยืน

2. จากผลการศึกษาความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจ เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงอาหาร มีอสังหาริมทรัพย์และมิตรไมตรีที่ดี อีกทั้งรายการอาหารมีเอกลักษณ์แบบเฉพาะถิ่น จึงทำให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับสิ่งที่ได้รับ ฉะนั้น ผู้ประกอบการควรคงไว้ซึ่งมาตรฐานการให้บริการ รวมถึงความเป็นเอกลักษณ์ของอาหารที่มีไว้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวต่อไป

3. จากผลการศึกษาความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงอาหาร โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องจากจุดประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลเพื่อตอบข้อซักถามของนักท่องเที่ยว ถือเป็นด่านหน้าในการสร้างความประทับใจและส่งผลต่อถึงความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว ฉะนั้น ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับการต้อนรับนักท่องเที่ยวเป็นพิเศษเพื่อสร้างภาพจำในเชิงบวก โดยการจัดตกแต่งสถานที่บริเวณด้านหน้า ณ จุดประชาสัมพันธ์ให้มีความโดดเด่น สะดุดตา มีพนักงานต้อนรับคอยเชิญชวนและให้คำแนะนำเบื้องต้นโดยภาพรวมที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ซึ่งจะกระตุ้นจิตใต้สำนึกของนักท่องเที่ยวทุกครั้งที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ต่าง ๆ และหากสามารถสร้างความประทับใจจนเป็นภาพจำของนักท่องเที่ยวได้แล้วทุกครั้งทีนักท่องเที่ยวต้องการเดินทางไปท่องเที่ยว สถานที่แรกที่นักท่องเที่ยวจะนึกถึงก็คือแหล่งท่องเที่ยวเชิงอาหารในตำบลต้นตาล อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรีนั่นเอง

4. จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงอาหาร ซึ่งพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยว และด้านวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของการท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินทางมาเพียงครั้งเดียวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการชิมหรือทดลองรสชาติของอาหารนั้นแสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อรสชาติของอาหารอยู่ในระดับต่ำ ทำให้นักท่องเที่ยวไม่เดินทางกลับมาซ้ำ หากเป็นเช่นนี้ในระยะยาวก็จะเป็นเหตุให้จำนวนของนักท่องเที่ยวลดลงเรื่อย ๆ ซึ่งผู้ประกอบการควรหาวิธีที่จะชักจูงหรือดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจและเดินทางกลับมาซ้ำอีกในอนาคต โดยการปรับรูปแบบและรสชาติของอาหารให้ร่วมสมัยมากขึ้นโดยยังคงความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์เดิมไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพพร้อมด้วย เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการบริหารธุรกิจท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป
2. ควรทำการศึกษาวิจัยในทัศนะที่กว้างขึ้น ศึกษาตัวแปรให้มากขึ้น เช่น การทำวิจัยกับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่อาจส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงอาหาร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). สถิติด้านการท่องเที่ยว. ค้นเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2564, จาก https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=521
- จุฬามาศ วิศาลสิงห์. (2562). Gastronomy Tourism กระจ่ายรายได้สู่ฐานราก ค้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2564, จาก <https://www.prachachat.net/tourism/news-317059>
- ชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์. (2560). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทินารมภ์ เรืองสุชาติ และ อิสราภรณ์ หนูผล. (2561). การบริหารการปกครองของภูมิภาค รัฐ ชุมชนท้องถิ่นในการขับเคลื่อนประเทศสู่ยุค Thailand 4.0. จัดโดย สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. วันที่ 19-21 เมษายน 2561. โรงแรมดุสิตธานี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.
- ธัญญลักษณ์ ศิริวรรณางกุล. (2555). การศึกษาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบฟาร์มสเตย์ในจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- นุชนารถ จันทร์แรม. (2559). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ตำบลท่ามะปรางค์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- เบญจมาภรณ์ ชำนาญฉา. (2561). การท่องเที่ยวเชิงอาหาร: ศักยภาพและความได้เปรียบของประเทศ ไทย. วารสารสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 24(1): 103-116.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2562). ท่องเที่ยวสัมผัสวิถีชีวิตชาวนาไทย. ค้นเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2564, จาก <https://mgronline.com/local/detail/9620000081838>
- Cochran, W.G. (1963). *Sampling Techniques*. 2nd ed. New York: John Wiley and Sons, Inc.

- Kim, Y., Eves, A., & Scarles, C. (2009). *Building a Model of Local Food Consumption on Trips and Holidays: A Grounded Theory Approach*. **International Journal of Hospitality Management**, 3: 423-431.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1976). *On the Use of Content Specialists in the Assessment of Criterion-referenced Test Item Validity*. **Tijdschrift Voor Onderwijs Research**, 2: 49-60.